
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2012:3

Kontakt med dopfaddrar

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2012:2 om kontakt med dopfaddrar. I motionen föreslås en satsning på utökad kommunikation med dopfaddrar. Utskottet finner att frågan om kommunikation med faddrar är en fråga som hör samman med kommunikation om dopet och därför ska behandlas i ett större sammanhang. Utskottet föreslår att motionen avslås. Samtidigt föreslår utskottet med anledning av motionen att kyrkomötet ska uppdra åt kyrkostyrelsen att undersöka möjligheten att registrera faddrarnas personnummer i kyrkobokföringssystemet.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:2.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2012:2 uppdra åt kyrkostyrelsen att undersöka möjligheten att registrera faddrarnas personnummer i kyrkobokföringssystemet.

Motionens förslag

Motion 2012:2 av Lars-Ivar Ericson, Kontakter med dopfaddrar

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att initiera en satsning på utökad kommunikation med dopfaddrar.

Bakgrund

Vid ett dop antecknas faddrarnas namn i dopboken i kyrkobokföringssystemet Kbok tillsammans med övriga uppgifterna om dopet.

Faddrarnas roll

I biskopsbrevet *Leva i dopet* från 2011 noteras att trenden tycks gå mot att de döpta får fler faddrar. Biskoparna ser också att faddrarna kan behöva ytterligare stöd från församlingen i sin uppgift, än den som ges i fadderbrevet.

Faddern uppmuntras att uppmärksamma dopdagen och att berätta om dopets betydelse. Den som tar sitt uppdrag på allvar uppskattar säkert att få hjälp med detta. Den speciella relationen skapas just i dopet och av tradition förväntas faddern följa dopbarnets utveckling. En viktig uppgift som faddern har är att be för sitt dopbarn. Vi vet att många ber och genom att peka på förbönens möjlighet i samband med dopet kan vi hjälpa faddrarna att både utveckla sin egen tro och att finna en konkret väg för omsorg om dopbarnet. Det kan vara en

god idé för församlingen att om möjligt följa upp kontakten med faddrarna vid olika tillfällen, inte minst vid konfirmationen, där de på olika sätt kan ges uppgifter.

I och med brevet från biskoparna aktualiserades dopet. Många församlingar omarbetar därför nu sina doppastoraler, handlingsplaner för dopet. I dem är det naturligt att också beröra frågan om faddrar och kommunikationen med dessa.

Gudstjänstutskottet vid kyrkomötet 2011 berör också, och påpekar vikten av, fadderskapet. De skriver i sitt betänkande G 2011:5 *Inför konfirmation som villkor för fadderskap* att fadderskapet har såväl ett religiöst som ett socialt perspektiv och att det är av vikt att kyrkan bekräftar dem båda.

Fadderskapet kommunicerat

Många församlingar berättar på sin webbplats, i samband med information om dopet, också om fadderskap. Också på dopsajten, www.svenskakyrkan.se/dop, beskrivs vad det är att vara fadder.

I dag får faddrarna i samband med dopet ett fadderbrev av församlingen. I det berättas om fadderns uppdrag.

Om församlingen i dag vill kommunicera med faddern så antas det ske genom dopfamiljen.

Motionären efterfrågar också textförslag till fortsatt kommunikation med faddrarna. De texter som i dag finns är framtagna för det fadderbrev faddern får vid dopet. Vissa församlingar tar själva fram ett eget fadderbrev, men många köper dessa från exempelvis Verbum. På intranätet kan stift och församlingar dela med sig av fadderbrev eller andra dokument om kommunikation med faddrar. Några sådana dokument finns redan där.

Betydelse av fortsatt kommunikation

Om församlingen hade haft tillgång till faddrarnas personnummer skulle det möjliggjort för dem att till exempel erbjuda stöd till faddrarna i deras uppgift att medverka i barnets kristna fostran, liksom att involvera faddrarna vid konfirmationen och därmed ge konfirmanden ytterligare stöd.

Många faddrar är i samma ålder som dopbarnets föräldrar, det vill säga en generation kyrkan har liten kontakt med. En fortsatt kommunikation med faddrarna skulle kunna stödja dem i den uppgift de gått in i. De skulle också kunna ha en stödjande funktion när barnet ska konfirmeras. I den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland kan faddrarna ha en roll också vid konfirmationen. Där kan de exempelvis vara med om att, tillsammans med konfirmationsprästen, välsigna den unga.

Vad säger reglerna

Att ha eller vara fadder är frivilligt. I inledningen till 19 kap. i kyrkoordningen står att faddrar kan utses för att tillsammans med de närstående ta ett särskilt ansvar för den döptes fostran till människa och kristen. I 19 kap. 7 § står att som fadder kan någon antecknas som är döpt och är villig att dela ansvaret för den döpta personens kristna fostran.

Vilka uppgifter som ska registreras i ministerialbokens dopdel (ingår i kyrkobokföringen) om dop står att läsa i kyrkostyrelsens beslut, SvKB 2009:9, med närmare bestämmelser om kyrkobokföring i Svenska kyrkan. Kyrkoherden ansvarar för att registrering sker enligt bestämmelserna.

I ministerialbokens dopdel ska för varje dop i Svenska kyrkans ordning registreras:

KI 2012:3

1. dopdatum,
2. tillhörighet till Svenska kyrkan för den som döpts,
3. den döptes personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,
4. namn, postadress och folkbokföringsadress för den som döpts,
5. dopprästens namn och det pastorat där han eller hon är anställd eller, för präst som saknar anställning eller inte är anställd i ett pastorat, den församling där prästen är folkbokförd,
6. den församling och den plats där dopet har ägt rum,
7. faddrarnas namn,
8. vårdnadshavares personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och namn, och
9. vårdnadshavares tillhörighet till Svenska kyrkan.

Personnummer

Det är församlingen som tar ställning till om och hur den vill kommunicera med faddrarna. I dag registreras bara fadderns namn, inte personnummer. För att församlingarna ska ha tillgång till aktuell adress till faddrarna måste personnumren finnas registrerade i kyrkobokföringssystemet.

Innan en sådan ändring kan göras i kyrkobokföringssystemet måste förutsättningarna och villkoren utredas för hur uppgifterna får registreras enligt personuppgiftslagen (PUL) eftersom kravet är att faddern ska vara döpt, men inte behöver vara medlem i Svenska kyrkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:2.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2012:2 uppdra åt kyrkostyrelsen att undersöka möjligheten att registrera faddrarnas personnummer i kyrkobokföringssystemet.

Utskottet finner på samma sätt som motionären att det är glädjande att det blir allt vanligare med flera faddrar vid dop. Svenska kyrkan har anledning att visa uppskattning för, och uppmuntra, ett aktivt fadderskap. Det kan ske genom att på olika sätt lyfta fram fadderskapet och stödja faddrarna i deras roll och uppgift. Detta är främst en uppgift för församlingarna.

Frågan om kommunikation med faddrar hör naturligt samman med kommunikation om dopet och bör behandlas tillsammans med detta inom ramen för de lokala doppastoralen. Eftersom kommunikationen med faddrar är så nära förknippad med dopet, bör den hanteras som en del av kommunikationen kring detta. Därför föreslår utskottet att förslaget att initiera en nationell satsning som enbart inriktar sig på ökad kommunikation med faddrar avslås.

Utskottet konstaterar att det finns behov av stöd och redskap som underlättar för församlingarna att kommunicera även med faddrarna. Med anledning av motionen föreslår utskottet därför att kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att undersöka möjligheten att registrera faddrarnas personnummer i kyrkobokföringssystemet. Detta skulle ge församlingarna tillgång till faddrarnas aktuella adresser över tid och därmed ökad möjlighet till kommunikation med faddrarna.

Uppsala den 27 september 2012

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Etander Rimborg, ordförande

Marita Brodin, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Hans G Erikson, Helena Nordvall, Ann-Sofie Persson, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Marie Nielsén, Christer Björk, Elisabeth Rydström, Kerstin Bodell, Bo Lindell, Monica Karlsson, Anna Ekström, Stig Domargård, Berth Löndahl, Maja Bengtsson och Kekke Paulsson.

Biskoparna Antje Jackelén och Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.